

Brev till Norges statsminister Erna Solberg och utrikesministern Børge Brende

Av Carl Wachtmeister

KINAS OCKUPATION av Tibet har nu orsakat många offer av självtändningar på grund av ett fruktansvärt lidande under totalitärt förtryck. Övergripenheten har i många decennier pågått utan kraftfull protest eller intervention från de med position, möjlighet och därmed ansvar i sammanhanget. Jag uppmanar Er vänligen att snarast ställa krav på ett fritt Tibet om inte en genuin autonomi verkställs och mänskliga rättigheter respekteras, samt att Ni bjuder in Tibets exilregering och Kinas regering till förhandlingsbordet angående detta inklusive lösningar på miljöproblemen.

I Tibet, "Världens Vattentorn" börjar 10 av Asiens floder som försörjer 47 % av jordens befolkning med vatten. Kina är nu till stor del öppet för såväl forsknings- som utvecklingssamarbete med omvärlden. Det gäller inte minst miljö och utveckling enligt Agenda 21. Investeringar i solenergi, samt viss småskalig vattenkraft har gjorts i Tibet. Ökenforskning och utveckling i Lanzhou och provinsen Ningxia och andra exempel anknyter till växthuseffekten och klimathoten indirekt och förebyggande. Himalayas glaciärer förväntas smälta helt inom mindre än 300 år och redan nu är vattenbrist i delar av Kina ett stort problem, liksom accentuerade översvämningar i bland annat Bangladesh.

Nobelpriset i kemi år 2000 visade på nya möjligheter inom solenergi och Ängströmlaboratoriet i Uppsala som varit världsledande inom high-tech solenergi, forskar också på bränsleceller för vätgas som det hittills renaste drivmedlet. Detta görs även vid bl a Banares Hindu University (i Varanasi) i Indien där det finns färdiga prototyper av både autorickshaws och motorcyklar drivna på vätgas,

ett samarbete som skulle kunna inkludera Kina.

IM, Röda Korset, Läkare Utan Gränser (MSF) och en rad organisationer arbetar även i Tibet och har behov av resurser och pengar. FN har en stor uppgift att fylla för mänskliga rättigheter i Tibet och övriga Kina, bland annat i samarbete med civila samhället, företag och individer på gräsrotsnivå.

MILJÖPROBLEMEN i Tibet är stora, något som bland annat Kinesiska Vetenskapsakademien har påvisat. Kina har avverkat nära hälften av skogarna i Tibet med nedströmseffekter som accentuerade översvämningar och instabilt klimat i samverkan med växthuseffekten och ENSO (El Niño Southern Oscillation). Dumpningen av kärnavfall i Tibet har även haft negativ påverkan på hälsan i form av missbildade foster bland både djur och människor, liksom ansvarslös gruvdrift förgiftat floder och inte harmonierat CSR (corporate social responsibility) i Kina. Ockupationen och folkmordet enligt bland annat Internationella Juristkommissionen, rovdrift på naturtillgångar, kloster, och gammal bebyggelse, har lämnat endast lite kvar till eftervärlden.

Trots Kinas olagliga ockupation av Tibet så tillmötesgår Tibets exilregering Kinas anspråk på, och makt över Tibet genom att arbeta för en reell autonomi där Kina behåller det militära och utrikespolitiska styret. Det är ett realistiskt genomförbart scenario förutsatt omvärldens aktiva stöd och agerande för en fungerande dialog mellan parterna genom att inbjuda till ett fysiskt möte. Denna chans finns nu om man tar sitt ansvar – nu – innan det är för sent! Annars är ett helt fritt Tibet det enda rätta, legitima och väl förtjänade. *